IV

(Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom)

RECOMANDAREA COMISIEI

din 9 octombrie 2009

privind mobilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor în vederea facilitării tranziției către o economie eficientă din punct de vedere energetic și cu emisii reduse de carbon

(2013/105/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 211,

întrucât:

(1) În aprilie 2006, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Directiva privind eficiența energetică la utilizatorii finali și serviciile energetice [1], prin care a fost stabilit cadrul pentru adoptarea de măsuri privind potențialul de economisire a energiei în sectoare neparticipante la sistemul de comercializare a certificatelor de emisii (ETS).

(2) Planurile naționale de acțiune pentru eficiența energetică (NEEAP) prevăzute de Directiva 2006/32/CE joacă un rol central în planificarea și raportarea implementării măsurilor naționale de îmbunătățire a eficienței energetice, cu excepția ETS. În primele lor NEEAP, o serie de state membre UE au prezentat planuri de exploatare a potențialului de economisire a energiei al sectorului TIC [2].

(3) În octombrie 2006, Comisia a adoptat comunicarea *Plan de acțiune pentru eficiență energetică: realizarea potențialului* [3], care subliniază necesitatea unei schimbări de paradigmă vizând modelele comportamentale din societățile noastre în scopul utilizării unei cantități reduse de energie concomitent cu menținerea calității vieții.

(4) Ulterior, în martie 2007, Consiliul European a confirmat obiectivul de reducere a consumului de energie al UE cu 20% în comparație cu prognozele pentru anul 2020 și a aprobat obiectivul de reducere cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2020. De asemenea, Consiliul European a lansat un apel pentru dezvoltarea unei politici comunitare sustenabile în domeniul energetic și al schimbărilor climatice, ca recunoaștere a legăturii dintre consumul de energie și emisiile de dioxid de carbon. Se consideră că realizarea potențialului de reducere cu 20% a consumului de energie al UE va avea ca rezultat importante reduceri ale costurilor și beneficii de mediu.

(5) În ianuarie 2008, Comisia a adoptat comunicarea *De două ori 20 până în 2020: Șansa oferită Europei de schimbările climatice*, conținând un pachet de propuneri concrete și ambițioase în domeniul energetic și al climei care arată că obiectivele fixate în materie de protecție a climei sunt fezabile din punct de vedere tehnologic și economic și oferă o oportunitate unică de afaceri pentru mii de întreprinderi europene [4]. Consiliul European [5] și Parlamentul European au adoptat pachetul în decembrie 2008.

(6) În mai 2008, Comisia a adoptat o comunicare intitulată *Soluționarea problemei eficienței energetice prin tehnologiile informației și comunicațiilor* [6], prin care recunoaște potențialul tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) de a oferi mijloace eficiente de îmbunătățire a eficienței energetice în sectorul industrial și în ansamblul societății civile.

(7) În iulie 2008, Comisia a adoptat comunicarea referitoare la *Planul de acțiune privind consumul și producția durabile și politica industrială durabilă* [7] (SCP/SIP), conținând propuneri vizând îmbunătățirea performanței ecologice a produselor de-a lungul ciclului lor de viață și încurajarea cererii de mărfuri sustenabile, încurajând în același timp industria din UE să exploateze oportunitățile de inovare.

(8) În sprijinul planului de acțiune SCP/SIP și pe baza mandatului aferent din comunicarea *Politica integrată a produselor – Dezvoltarea unei gândiri asupra mediului înconjurător bazată pe ciclul de viață* [8], Comisia elaborează, prin intermediul Centrului Comun de Cercetare, un manual de orientare [9] privind cuantificarea și evaluarea impactului asupra mediului al ciclului de viață al produselor și proceselor, inclusiv emisiile de dioxid de carbon și eficiența energetică.

[1] JO L 114, 27.4.2006, p. 64.

[2] Astfel cum se menționează în sinteza evaluării finale a tuturor celor 27 de planuri de acțiune naționale pentru eficiența energetică, „Să acționăm împreună pentru economisirea energiei", SEC(2009)889 final, prevăzută de Directiva 2006/32/CE.

[3] COM(2006) 545.

[4] COM(2008) 30.

[5] Concluzii ale Consiliului European, decembrie 2008, 17271/1/08 REV 1, 13 februarie 2009.

[6] COM(2008) 241.

[7] COM(2008) 397.

[8] COM(2003) 302.

[9] *The International Reference Life Cycle Reference System (ILCD) Handbook and supporting Data Network* (Manualul privind sistemul internațional de date de referință privind ciclul de viață, precum și rețeaua de date de sprijin). http://lct.jrc.ec.europa.eu/eplca/deliverables/international-reference-life-cycle-data-system-ilcd-handbook

(9) În noiembrie 2008, Comisia a adoptat Planul european de redresare economică ([1]) vizând reîntoarcerea mai rapidă la creșterea economică, în care se accentua necesitatea imediată de investiții în eficiența energetică și în tehnologiile ecologice. În vederea implementării planului, Comisia a propus, în comunicarea intitulată *Investiția de azi în Europa de mâine* ([2]), un pachet de măsuri de sprijinire financiară a rețelelor energetice și a rețelelor de bandă largă de mare viteză.

(10) Ca parte a planului european de redresare economică, Comisia a lansat parteneriate public-privat care urmăresc să continue dezvoltarea tehnologiilor ecologice și a infrastructurilor energetice inteligente în domeniile construcțiilor, producției și transporturilor, cum ar fi clădirile eficiente din punct de vedere energetic, fabricile viitorului și, respectiv, inițiativa privind autoturismele ecologice.

(11) În decembrie 2008, Comisia a adoptat, în cadrul inițiativei privind transportul ecologic, un plan de acțiune pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în Europa, însoțit de o propunere de directivă de instituire a cadrului pentru implementarea sistemelor de transport inteligente (ITS) în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport ([3]). Comisia a propus măsuri specifice vizând accelerarea răspândirii ITS, în scopul îmbunătățirii eficienței energetice a sistemelor de transport.

(12) Energia utilizată de echipamentele și serviciile TIC reprezintă aproximativ 8% din energia electrică din UE și aproximativ 2% din emisiile de dioxid de carbon ([4]). Directiva 2005/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2005 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor consumatoare de energie ([5]) conține reglementări aplicabile pe întreg teritoriul comunitar privind plasarea pe piață a produselor consumatoare de energie, inclusiv produse TIC, în ceea ce privește eficiența energetică a acestora și performanța ecologică pe întreaga durată de viață. De asemenea, directiva prevede oferirea de oportunități inițiativelor voluntare prezentate de către industrie.

(13) În comunicarea acesteia privind *mobilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor în vederea facilitării tranziției către o economie eficientă din punct de vedere energetic și cu un nivel redus al emisiilor de dioxid de carbon* ([6]), Comisia a atras atenția asupra potențialului neexploatat al ameliorărilor sistemice ale proceselor din interiorul sectorului TIC, între acestea aflându-se operațiunile, producția, furnizarea de servicii și gestionarea lanțului de aprovizionare.

(14) Rezultatele consultării publice ([7]) publicate în septembrie 2009 au confirmat faptul că în prezent întreprinderile urmăresc diferite strategii pentru a-și ameliora performanțele energetice și ecologice. O abordare coordonată ar evidenția mai bine oportunitățile, ar orienta investițiile și ar aduce beneficii economice pentru întregul sector, contribuind în același timp la atingerea obiectivelor de eficiență energetică.

(15) Stabilirea de către sectorul TIC a unor obiective ambițioase de îmbunătățire a performanței energetice și ecologice a proceselor acestuia este deosebit de importantă. Evoluția în direcția unor astfel de obiective ar trebui să fie măsurabilă și verificabilă. Obiectivele ar trebui să fie reevaluate pe măsură ce devin disponibile date de bază mult mai precise. Sectorul TIC și-a exprimat interesul privind înființarea unui Forum TIC pentru eficiență energetică (ICT4EE), care va pregăti adoptarea și implementarea unui cadru de măsurare a consumului de energie și a emisiilor de dioxid de carbon ale sectorului, care va stabili obiective și va urmări progresele înregistrate.

(16) În scopul prezentei recomandări, „sectorul TIC" înseamnă sectoare de producție TIC, sectoare comerciale TIC și sectoare de servicii TIC, astfel cum au fost definite de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică ([8]).

(17) Se estimează că îmbunătățirile aduse de TIC în alte sectoare ar putea contribui la economii de aproximativ 15% din emisiile totale de dioxid de carbon până în 2020 ([9]). Se anticipează câștiguri semnificative în ceea ce privește eficiența energetică pe termen scurt pentru clădiri și construcții, logistica transporturilor și consumul final de energie.

(18) Sectorul TIC poate furniza instrumente de simulare, modelare, analiză, monitorizare și vizualizare care sunt vitale pentru adoptarea unei abordări holistice asupra proiectării și utilizării clădirilor, care să țină cont de factorii multipli care influențează cererea de energie. Cu toate acestea, investițiile sunt descurajate de absența la nivel sectorial a unor mijloace disponibile precise și transparente de cuantificare și urmărire în timp a reducerii consumului de energie și a costurilor, care, într-o situație ideală, ar putea forma o bază pentru strategii și instrumente de proiectare.

(19) Sectoarele transporturilor și logisticii depind în mare măsură de utilizarea TIC pentru desfășurarea și optimizarea întregii lor activități, în special în ceea ce privește cerințele de transport și depozitare. Prin urmare, acestea dețin o poziție favorabilă pentru a-și asuma un rol conducător în optimizarea consumului de energie și a emisiilor de dioxid de carbon presupuse de procesul de funcționare și pentru a furniza informații relevante clienților.

([1]) COM(2008) 800, „Un plan european de redresare economică".
([2]) COM(2009) 36.
([3]) COM(2008) 886, „Plan de acțiune pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în Europa" și COM(2008) 887, Propunere de directivă de instituire a cadrului pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport.
([4]) *Bio Intelligence* "*Impacts of Information and Communication Technologies on Energy Efficiency*" (Impactul tehnologiilor informației și comunicațiilor asupra eficienței energetice).
([5]) JO L 191, 22.7.2005, p. 29.
([6]) COM(2009) 111 final.
([7]) Consultare publică privind tehnologiile informației și comunicațiilor pentru o societate cu emisii reduse de carbon, 30 martie – 14 iunie 2009.
([8]) *OECD Guide to Measuring the Information Society* (Ghid OCDE pentru evaluarea societății informaționale), Rev. iulie 2009. www.oecd.org/sti/measuring-infoeconomy/guide
([9]) SMART 2020: Dezvoltarea economiei cu emisii reduse de dioxid de carbon în era informației, un raport al The Climate Group (Grupul pentru climă) în numele Global eSustainability Initiative (Inițiativa globală pentru e-sustenabilitate) (GeSI)

(20) În sectorul clădirilor și construcțiilor și al transporturilor și logisticii a fost deja identificată necesitatea elaborării unor metodologii comparabile pentru măsurarea performanței energetice și a emisiilor de dioxid de carbon, activitatea în acest sens fiind deja inițiată. Existența unor metodologii comune ar trebui să permită obținerea de date precise și stabilirea unei platforme pe care vor putea fi dezvoltate instrumente TIC.

(21) Parteneriatele între sectoare pot accelera dezvoltarea și răspândirea pe scară largă a soluțiilor TIC de monitorizare, gestionare și măsurare a consumului de energie și a emisiilor de dioxid de carbon ale activităților consumatoare de energie, ceea ce va contribui la asigurarea unei baze solide pentru adoptarea de decizii privind reducerea consumului de energie și a emisiilor de dioxid de carbon.

(22) Contorizarea inteligentă poate asigura fluxuri de informație în timp real și noi bucle de control, permițând astfel o mai bună gestionare și controlul energiei, dar poate influența și consumul final al utilizatorilor, în special atunci când contorizarea este însoțită de o facturare detaliată. O serie de state membre au introdus sau examinează căile legale de a introduce obligativitatea contorizării inteligente. Acțiunea concertată a statelor membre de stabilire a unor specificații funcționale minime pentru contoarele inteligente va contribui la eliminarea obstacolelor de ordin tehnic, va asigura interoperabilitatea și va permite introducerea unor aplicații TIC inovatoare pentru gestionarea utilizării finale de energie.

(23) Contorizarea inteligentă și rețelele inteligente reprezintă mijloace importante de maximizare a economiei de energie a clădirilor, de răspândire pe scară largă a vehiculelor electrice, de furnizare și distribuire eficientă a energiei și de integrare a surselor de energie regenerabilă. Aplicațiile și serviciile rezultate în urma unor astfel de evoluții pot da naștere unor sectoare noi de activitate economică, implicând actori atât din sectorul energetic, cât și din sectorul TIC. Condițiile care contribuie la apariția de piețe noi ar trebui să fie examinate împreună cu schemele pilot și alte inițiative exploratorii.

(24) În sensul prezentei recomandări, dematerializarea TIC ar trebui să fie înțeleasă ca reducerea dependenței de echipamente fizice care caracterizează furnizarea de servicii electronice. Dematerializarea are o deosebită importanță în cazul achizițiilor publice din domeniul TIC. Aceasta se poate obține prin optimizarea utilizării resurselor fizice existente, prin optimizarea configurării sistemelor TIC și prin prevenirea limitării din punct de vedere contractual sau tehnic a extensiilor sau upgradărilor sistemelor în cauză.

(25) La toate nivelurile guvernării există disponibilitatea de angajare în activități de ameliorare a eficienței energetice și de reducere a emisiilor de dioxid de carbon, evidențiată în cadrul consultărilor publice menționate la considerentul 14. Rolul TIC în îndeplinirea acestor obiective reprezintă, de asemenea, punctul focal al inițiativelor actuale aparținând autorităților publice din întreaga Europă. Cooperarea efectivă la nivelurile național, regional și local ale guvernelor statelor membre reprezintă o condiție pentru coerența măsurilor, exploatarea sinergiei pozitive între acestea și constituirea unei rezerve de cunoștințe dobândite prin împărtășirea experiențelor.

(26) Se estimează că utilizarea pe scară largă a unor aplicații cum ar fi serviciile și aplicațiile publice online, precum și a tehnologiilor avansate de colaborare ar putea contribui la economisirea a cel puțin 1-2% din consumul total de energie la nivel mondial până în 2020 [1]. Pentru obținerea de către UE a unor economii de scară, este esențială existența unei infrastructuri de servicii în bandă largă pe întregul continent.

(27) Nicio organizație individuală sau grup de părți interesate nu pot acționa eficace în mod independent. Acțiunile concertate ale mai multor organizații din sectorul public și privat, inclusiv parteneriatele la niveluri locale și regionale, pot fi primele care să contribuie la schimbarea sistemică în întreaga societate. În plus, Comisia dorește să încurajeze schimbul de bune practici privind utilizarea soluțiilor TIC ca metodă de îmbunătățire a eficienței energetice.

(28) Obținerea de progrese reale reclamă asumarea unui angajament la nivel național, regional și local. Prin urmare, factorilor de decizie politică de la nivel național, regional și local din statele membre le revine sarcina de a-și confirma angajamentul deplin pentru facilitarea punerii în aplicare în timp util a măsurilor prezentate în prezenta recomandare.

RECOMANDĂ sectorului tehnologiilor informației și comunicațiilor

În scopul reducerii contribuției în creștere a acestuia la emisiile globale de dioxid de carbon și al întăririi capacității tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) de a juca un rol central și esențial în tranziția către economia eficientă din punct de vedere energetic și cu emisii reduse de carbon,

(1) să se angajeze într-un proces de diminuare în mod progresiv a emisiilor de dioxid de carbon care să conducă la o reducere măsurabilă și verificabilă a consumului de energie și a emisiilor de dioxid de carbon rezultate în urma proceselor de producție, transport și vânzări a echipamentelor și componentelor TIC.

(2) să participe, prin intermediul asociațiilor sale sectoriale, la un exercițiu care urmează a fi inițiat de Uniunea Europeană, care urmărește:

(a) să dezvolte un cadru de măsurare a performanței sale energetice și ecologice, în privința căreia sectorul va trebui să furnizeze date de bază până în 2010;

(b) să adopte și să pună în aplicare metodologii comune în acest scop până în 2011;

(c) să identifice, până în 2011, obiective de eficiență energetică care să propună depășirea obiectivelor UE 2020 până în 2015;

(d) să publice o foaie de parcurs în termen de 3 luni de la adoptarea prezentei recomandări, urmată de rapoarte anuale;

[1] SMART 2020: Dezvoltarea economiei cu emisii reduse de dioxid de carbon în era informației, un raport al *The Climate Group* (Grupul pentru climă) în numele *Global eSustainability Initiative* (Inițiativa globală pentru e-sustenabilitate) (GeSI).

(3) să coopereze cu Comisia Europeană și alte organisme publice și organizații internaționale pertinente în scopul dezvoltării unui cadru de auditare și verificare menit să stabilească dacă și în ce mod întreprinderile îndeplinesc obiectivele de reducere a intensității energetice și a emisiilor de dioxid de carbon.

(4) să identifice, în strânsă colaborare cu sectorul clădirilor și construcțiilor, soluții TIC de îmbunătățire a performanței ecologice și energetice a clădirilor noi și existente, precum și practici de construcție și renovare care să alcătuiască o foaie de parcurs comună pentru adoptarea pe scară largă a unor astfel de soluții.

(5) să înlăture, în strânsă cooperare cu sectorul clădirilor și construcțiilor, obstacolele din calea unei utilizări extinse a instrumentelor TIC de modelare și simulare și a altor aplicații pertinente care facilitează și sprijină conformitatea cu normele în vigoare de reglementare a performanțelor energetice ale clădirilor.

(6) să identifice, în strânsă cooperare cu sectorul transporturilor și logisticii, soluții TIC de îmbunătățire a performanțelor ecologice și energetice a propriilor servicii care să alcătuiască o foaie de parcurs comună pentru adoptarea pe scară largă a unor astfel de soluții, în coordonare cu activitatea desfășurată în conformitate cu planul de acțiune ITS.

(7) să elaboreze, în strânsă cooperare cu sectorul transporturilor și logisticii, un cadru sistematic care să furnizeze tuturor utilizatorilor potențiali date cuprinzătoare, comparabile și precise privind consumul de energie și emisiile de dioxid de carbon ale operațiunilor și serviciilor de transport de mărfuri și pasageri.

RECOMANDĂ STATELOR MEMBRE:

În vederea asigurării coerenței depline a politicilor TIC cu metodele la nivel național, local și regional de asigurare a tranziției către o economie eficientă din punct de vedere energetic și cu emisii scăzute de dioxid de carbon,

(8) prin intermediul autorităților naționale competente:

(a) să convină, cel târziu până la sfârșitul anului 2010, asupra unor specificații funcționale comune minime pentru contorizarea inteligentă care să permită consumatorilor să beneficieze de informații și posibilități ameliorate de gestionare a propriului consum de energie;

(b) să stabilească, cel târziu până la sfârșitul anului 2012, un termen clar pentru furnizarea de mijloace de contorizare inteligentă pentru consumatori.

(9) să adopte și să implementeze practici privind achizițiile publice care potențează capacitatea cererii sectorului public de a promova dematerializarea produselor și serviciilor TIC.

(10) să faciliteze, la toate nivelurile administrației, utilizarea unor instrumente TIC pertinente pentru mai buna înțelegere a implicațiilor diferitelor politici și pentru evitarea efectelor secundare negative apărute în urma interacțiunii între acestea.

(11) să încurajeze utilizarea simulării și modelării energetice în cadrul procesului de educare și formare a profesioniștilor din sectoare esențiale, în special:

(a) arhitecți, constructori și instalatori;

(b) auditori din domeniul energetic;

(c) logistică și transporturi de mărfuri sau persoane;

(d) servicii publice, planificare și funcții de elaborare a politicilor.

(12) să urmărească și, acolo unde este necesar, să upgradeze, prin intermediul autorităților naționale, regionale și locale, strategiile de instalare a unei infrastructuri sustenabile în bandă largă de mare viteză, în vederea facilitării monitorizării și gestionării consumului, distribuției și producției de energie, inclusiv din surse regenerabile, precum și de introducere a unor sisteme pentru uzul comunităților, cum ar fi contorizarea inteligentă, rețelele inteligente și orașele inteligente.

(13) pe lângă obligațiile prevăzute de articolul 3 alineatul (11) și de anexa 12 la Directiva 2009/72/CE pentru piața internă a energiei electrice [1], să angajeze toate părțile interesate în proiecte pilot la scară largă și demonstrații de contorizare inteligentă și rețele inteligente, în vederea stabilirii unui consens privind cerințele pentru viitoarele inovații pe bază de TIC.

(14) să utilizeze, cu ajutorul autorităților naționale, regionale și locale, platforme digitale deschise pentru a facilita abordarea integrată a amenajării urbane și a furnizării serviciilor publice, precum și în vederea încurajării schimbului de cunoștințe, a publicării de cataloage de cele mai bune practici și a menținerii unor baze de date ușor accesibile.

(15) să creeze, prin intermediul autorităților naționale, regionale și locale, oportunități de cooperare și soluționare a problemelor în mod creativ la nivel comunitar, prin apeluri la prezentarea de propuneri, concursuri și, acolo unde este posibil, prin furnizarea de acces liber la o gamă largă de resurse publice digitale și date publice.

(16) să ofere tuturor categoriilor de populație din propriile comunități, prin intermediul autorităților naționale, regionale și locale, posibilitatea substituirii proceselor administrative offline prin aplicații și servicii online, acestea din urmă contribuind la ameliorarea eficienței energetice.

[1] JO L 211, 14.8.2009, p 55.

INVITĂ statele membre:

să informeze Comisia în privința măsurilor adoptate ca reacție la prezenta recomandare în termen de 12 luni de la publicarea acesteia, iar ulterior o dată pe an.

Adoptată la Bruxelles, 9 octombrie 2009.

Pentru Comisie

Viviane REDING

Membru al Comisiei